Anul 45-lea | Preţul 3 lei | Cenzurat
Duminecă 10 Octomvrie 1937 | No. 41

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, naţională şi politică, înfiinţată la anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREŢUL ABONAMENTULUI
Pe un an . . . . . Lei 140·—
Pe o jumătate de an . . . . Lei 70·—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăţi şi autorităţi 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator

Redacţia şi Administraţia:
Sibiu, strada Regina Maria No. 57

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAŢIEI
Sibiu, str. Regina Maria 57 (fostă Cisnădiei
Preţul înseratelor
Un şir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Se mai poate deschide Parlamentul?

DI Ion Mihalache, preşedintele Partidului Naţional Tărănesc, declară: „A patra sesiune s'a închis, a cincea nu se mai poate deschide, în regim normal constituţional"

De multe săptămâni se discută, în toate cercurile politice şi în presă, dacă se mai poate sau nu se mai poate deschide parlamentul actual. Părerile liberale sunt că se mai poate, opoziţia în mare parte susţine că nu se mai poate deschide.

Intre astfel de împrejurări, e uşor de înţeles, că multă lume românească doreşte să cunoască părerea bărbaţilor politici cu răspundere, între cari în prima linie sunt şefii de partide. Iar dintre partide, trag în cumpănă cele mai mari.

Pentru a-i cunoaşte părerea, redacţia ziarului „Timpul" din Bucureşti s'a adresat dlui Ion Mihalache, preşedintele Partidului Naţional Ţărănesc, care asupra acestei importante şi actuale probleme a declarat următoarele:

— *Faţă de interpretările date de unele gazete dispoziţiilor guvernului, printr'un jurnal publicat în „Monitorul Oficial" privitor la deschiderea de credite suplimentare pentru „Plata diurnelor deputaţilor şi senatorilor pe timpul sesiunei ordinare 15 Noembrie 1937 până la 15 Martie 1938" — ne-am adresat d-lui Ion Mihalache — s'ar deduce, că guvernul intenţionează „prelungirea mandatului actualului parlament". Care e părerea d-voastră?*

— „Nu vreau nici de data aceasta să stăruesc asupra unei noi inadvertenţe (necuviinţe) a guvernului faţă de prerogativele (drepturile) Coroanei. Mă mărginesc la chestia în sine.

Punctul de vedere juridic al partidului naţional-ţărănesc cu privire la durata acestui Parlament a fost limpede expus de juriştii partidului: „A patra sesiune s'a închis, a cincea nu se mai poate deschide în regim normal constituţional"

Eu nu am căderea să stărui în punctul de vedere juridic. Sunt foarte mulţumit însă că un jurist de specialitate şi cu o reputaţie bine stabilită, dl prof. I. V. Gruia, examinând şi d-sa problema actualizată de guvernul Tătărescu prin juriştii săi, ajunge la concluzia constituţională categorică şi clară: „Termenul actualelor corpuri legiuitoare expiră cel mai târziu la 15 Octombrie".

„Mă interesează mai mult latura politică"

Pe mine mă interesează mai mult latura politică: cu ce scop actualul guvern liberal şi actuala conducere a partidului liberal, a pus la chin pe juriştii săi?

Oare o problemă politică aşa de importantă ca înlăturarea actualului regim se rezolvă prin jurişti cu talentul pus la presă şi cu... „jurnale" care „deschid credite suplimentare pentru plata diurnelor între 15 Noembrie 1937 şi 15 Martie 1938"?

Acest lucru arată odată mai mult, cât de jos s'a scoborât termometrul moral în spiritualitatea partidului liberal. Odinioară în deslegarea exact a aceleaşi probleme, conducătorii aceluiaş partid, în plin acord cu reprezentanţii adversarilor lor cereau „bun simţ", „eleganţă" — pe lângă consecvenţa logică.

DI Călinescu şi-a făcut şi sie-şi şi cetitorilor plăcerea de a reaminti şi reproduce discuţii de pe la 1884, 1892, 1897... Astfel:

Parlamentul deschis în Noembrie 1884 s'a închis în Decembrie 1887 după trei ani şi o lună, sub guvernul Ion Brătianu, cu dizolvare cerută de el.

Acelaş lucru s'a întâmplat cu Camerele conservatoare din 1892, când Titu Maiorescu a cerut dizolvarea la timp în numele a însăşi majorităţilor: Guvernul ar face bine să profite de un drept de a dizolva Camerele şi să dizolve Camera înainte de 15 Noembrie al anului viitor va să zică înlăuntrul termenului de patru ani şi astfel scăpăm de lupta de constituţionalism grea de deslegat spre mulţumirea tuturor". Şi cabinetul Lascăr Catargiu s'a retras la timp.

„Titu Maiorescu mai adăuga: «Ar fi fost contra *bunului simţ* că Ministerul liberal să intre în funcţiune de abia la Februarie 1896 adică după ce bugetul pe 1896—1897 ar fi fost alcătuit de Camera conservatoare şi regimul liberal condamnat să administreze Statul un an de zile; nu după propriile sale vederi financiare, ci după vederile adversarilor săi".

„Câtă depărtare dela epoca bunului simţ"...

Câtă depărtare dela epoca «bunului simţ» — la epoca Tătărescu?

Ţara îi ţine deschisă uşa de atâta vreme, doar o înţelege să poftească afară de bună voe... dumnealui se face a nu înţelege... dă răspunsul prin «jurişti» şi prin «jurnale».

Inchipuiţi-vă că astfel de lucruri s'ar fi întâmplat lui Titu Maiorescu, Lascăr Catargiu sau Ion Brătianu. Adică întrebând ţara, aceasta i-ar fi răspuns prin glasul a trei sferturi: NU!

Ar mai fi consultat... juriştii partidului? Cu bunul lor simţ nici n'ar fi ajuns la această înfrângere, cu atât mai ruşinoasă cu cât guvernul actual a voit o „victorie cu orice chip" şi a recurs la cele mai josnice mijloace de presiune şi de corupţiune progresivă compromiţând şi baza morală ce trebuia pusă la temelie aşezământului administrativ.

„Liberalii au mai încercat şi în 1926"...

Dar dacă istoria politică dela 1884 şi 1895 este prea veche pentru memoria conducătorilor partidului şi guvernului liberal de azi, voi reaminti încă o pagină politică mai apropiată din istoria aceluiaşi partid liberal.

Liberalii au mai încercat şi în 1926 să întindă guvernarea lor peste patru ani. Dădeau atunci drept scop prelungirii lor o... «raţiune (consideraţie) de stat» de care nu voim să mai amintim şefului guvernului. Dar a venit biruinţa partidelor naţional şi ţărănesc (nefuzionate încă) în alegerile dela comune şi dela Camerile agricole.

Ion Brătianu a înţeles că trebuie să plece. Şi a plecat. Măcar că avea «Camere Constituante».

E adevărat că au putut împiedeca atunci venirea noastră la guvern — uneltind pentru aducerea la putere a dlor Averescu-Goga înţeleşi asupra «raţiunei de stat».

In acest scop — şi pentru că partidul poporului nu mai avea o bază constituţională populară — liberalii au pregătit în grabă o lege electorală specială şi opiniei publice i-au servit argumentul necesităţilor unui «guvern unitar».

Astăzi văd pe dnii Tătărescu, Inculeţ, Valer Pop... Nu văd nici pe Ion I. C. Brătianu, nici pe Al. Constantinescu. Nici „raţiuni de stat"

Poate crede deci serios guvernul şi partidul liberal, că cea ce nu i-a reuşit lui Ionel Brătianu ajutat de Al. Constantinescu o să-i reuşească dlui Tătărescu ajutat de... Inculeţ şi Valer Pop?

Dar dacă Parlamentul se proroagă?

— *Dacă Parlamentul se proroagă, nu înseamnă asta implicit recunoaşterea existenţei lui? — am întrebat pe dl Mihalache.*

— „Asupra acestui lucru, răspunsul dlui V. Rădulescu Mehedinţi prietenul meu politic, publicat în „Dreptatea", a fost plin de simţ juridic şi de bun simţ politic.

Faţa de întârzierea guvernului de a trage la timp toate consecinţele (urmările), şi faţă de prescripţiile constituţionale care prevăd întrunire automată a corpurilor legiuitoare pe ziua de 15 Octombrie — în caz când ele nu au fost convocate — „un Decret de prorogare nu va putea fi interpretat ca o recunoaştere principială a viabilităţii lor, cât ca o împiedecare de fapt a începerii unei seziuni cu legalitate discutată" pentru ca în răstimpul constituţional să se poată intra în regimul normal.

Desigur, că între alte răspunderi ce şi-a asumat acest guvern, se adaugă încă una, şi gravă: acea că nu a tras consecinţele la timp şi nu a ştiut să înconjure o nefolositoare confuzie constituţională, ca atâtea alte confuzii pe cari le-a creat în viaţa noastră publică — a încheiat d. Mihalache.

Situaţia politică în ţară

Guvernul e preocupat în aceste zile, în prima linie, cu organizarea manevrelor regale, la care vor asista mai mulţi miniştri, în frunte cu primul ministru. La sfârşitul manevrelor va avea loc o mare serbare naţională în Alba Iulia, din prilejul desvelirii monumentului eroilor naţionali Horia, Cloşca şi Crişan.

După serbarea la monument va fi masă în sala istorică a Unirii, la care sunt invitaţi toţi foştii prim-miniştri, şefi de partide, parlamentari etc. E ceva semnificativ. Va fi o masă istorică. Dl Iuliu Maniu încă a primit invitaţie şi va lua parte. Din prilejul acestor serbări va merge la Alba Iulia foarte multă populaţie din jurul Alba Iuliei.

Sfârşindu-se manevrele şi serbarea dela Alba Iulia, urmează deslegarea grelei probleme: *succesiunea*. După ultimele ştiri din Bucureşti, parlamentul va fi prorogat (amânat) până la 15 Noemvrie, in care timp se va produce demisia guvernului actual şi formarea noului guvern care să facă apoi alegerile parlamentare.

Dar se pun, tot odată, mai multe întrebări: Când va demisiona guvernul liberal? Cine va forma noul guvern? Când vom avea alegerile?

Iată tot atâtea întrebări, la cari pentru moment nu se poate răspunde cu precisiunea necesară.

Ce se petrece în alte ţări

RĂSBOIUL IN SPANIA. Pe teritoriile, unde se dau luptele, s'a lăsat vremea rea, cu ploaie şi frig. Cu toate acestea, nici pomeneală de pace. Ba se svoneşte, că Italia ar fi pe punctul de a trimite noui ajutoare generalului Franco, iar Ruşii trimit probabil celeilalte partide.

RĂSBOIUL CHINO-JAPONEZ îşi continuă cursul: cu morţi şi răniţi pe ambele părţi, foc şi bombe asupra oraşelor chineze, Şangaiul e centrul de atac. Holera şi ciuma încă se întinde. Chinezii se apără cu multă energie, totuşi nu pot rezista contra armatei japoneze mai bine şi modern organizată, care mereu înaintează pe ici şi colo, cuprinzând noui teritorii chineze.

ITALIA. Ziarele din Paris au publicat în zilele trecute ştiri din Roma, în care se spunea: In unele părţi ale Italiei se fac mişcări mari de trupe. După unii, aceste contingente ar urma să plece în Libia, după alţii, în Abisinia. S'ar putea însă întâmpla să plece în Spania.

RUSIA. Flota rusească ţine în aceste zile manevre în Marea Baltică, adecă se pune cazul unui atac dinspre Germania.

PALESTINA. Turburările din Palestina iau forme tot mai grave. In cursul acestei săptămâni a fost aruncată în aer conducta de petrol dela Mossul, deşi în această regiune nu se poate pătrunde decât cu autorizaţii speciale. Atât evreii cât mai ales arabii, luptă cu îndârjire contra împărţirii Ţării Sfinte.

Stabilirea veniturilor proprietăţilor agricole şi clădite

Noui hotărâri ale Ministerului de Finanţe — Amânarea recensământului fiscal

Ministerul de finanţe, prin abatere dela dispoziţiunile art. 4, 18, 73, punctul 1 şi 84 din legea contribuţiilor directe, printr'un decrt-lege a stabilit, că veniturile propietăţilor agricole şi a celor clădite, urbane şi rurale, stabilite prin recensământul pentru periodul cincinal 1933—1937, cum şi cele stabilite ulterior, înlăuntrul acestui period, de către instanţele anuale sau organele fiscului şi rămase definitive, se raportează (se trec) şi pe anul financiar 1938-1939, cu modificările aduse, conform legii, până la 31 Martie 1938.

Reportarea acestor venituri se va face de către Serviciile de constatare prin organele prevăzute în art. 90 din legea contribuţiunilor directe.

Rămân în vigoare dispoziţiunile generale ale legii contribuţiunilor directe, privind scăderile pentru sarcini familiare, veniturile mici şi datoriile ipotecare, cum şi dispoziţiile art. 13 şi 91, privind diminuarea sau majorarea (scăderea sau urcarea) valorii locative a imobilelor proprietăţii clădite.

Dispoziţiunile prevăzute în alineatele de mai sus se aplică şi veniturilor rezultate din propietatea clădită scutită de impozit prevăzut de art. 13 din legea contribuţiunilor directe şi supuse la impozitul excepţional pentru Fondul apărării naţionale.

Manevrele şi războiul de mişcare

Dl general Paul Teodorescu, în declaraţiile făcute zilele trecute presei, a arătat că manevrele noastre vor avea caracterul războiului de mişcare.

Numeroase ţări europene şi-au terminat manevrele militare anuale.

De câţiva ani, un curent îşi face loc: se afirmă tot mai puternic principiul războiului de mişcare.

Paralel cu tendinţa înarmărilor, manevrele subliniază importanţa aviaţiei, a motorizării şi mecanizării, — adică a armelor de pătrundere cât mai grabnică şi mai adâncă în teritoriul inamic.

Mitraliera a paralizat în timpul marelui război atacul infanteriei şi a interzis cavaleriei accesul în câmpul tactic. S'a vorbit chiar, la un moment dat, când s'a pus chestiunea organizării armatelor moderne pe bazele învăţămintelor extrase din război, s'a vorbit despre dispariţia cavaleriei.

Ori, sfârşitul războiului mondial a adus arma nouă a carului de luptă — tankul englez, — inventat special contra efectului decimat al mitralierelor.

Caii cavaleriei se înlocuiesc cu vehicule motorizate şi cu care de luptă: cavaleria se mecanizează.

Prin această transformare, cavaleria astfel mecanizată, e din nou chemată în câmpul tactic, să joace un rol principal.

Incă dela 1930, critici militari ca Hart şi Fuller arată importanţa acestei noui arme, preconizând chiar folosirea tankurilor independent de infanterie şi cavalerie.

Carul de luptă a devenit azi foarte mobil şi perfecţionat; considerat ca moştenitorul cavaleriei defuncte de odinioară, e azi întrebuinţat ca şi vechea cavalerie, în manevre decisive, contra spatelui frontului.

Iată deci, că prin mecanizarea ei, cavaleria tinde să ocupe din nou primul plan, ca în războaele napoleoniane.

Aşa a luat naştere divizia mecanică uşoară, care readuce în actualitate principiile dinainte de apariţia armamentului automat.

Şarja, eroica şarjă a cavaleriei de eri, care oprea elanul infanteriei (în războiul mondial mitraliera îndeplinea acest rol) şi cari lucra asupra aripelor descoperite, şarja de eri devine azi o şarje technică, a unei cavalerii motorizate şi mecanizate...

De câţiva ani, accentul în manevrele armatelor de seamă din Europa, cade pe acţiunile tankurilor. După asemenea manevre, şeful marelui stat major englez spunea cândva, că ele tind să reproducă „simplitatea esenţială a marilor epoci militare, cu deosebire a perioadei mongole".

Cuirasa a redat cavaleriei avântul ei de odinioară, punând accentul pe manevra de mişcare.

Aşa dar, şi la manevrele noastre, se va verifica acest principiu, ca şi valoarea practică a noului armament.

Manevrele rămân o admirabilă şcoală a comandanţilor şi o perfecţionare a instrucţiei trupelor şi ofiţerilor.

Vom vedea din nou şi valoarea soldatului român care până acum s'a dovedit excepţională: rezistenţă, avânt, disciplină, soldat-ţăran, călit în lupte şi în munca de pe câmp.

Lupta **L. T. A.**

Modernizarea armatei

Reorganizarea armatei prin comprimarea unităţilor. — Noul sistem de încadrare

Dl general adjutant Ilasievici, ministrul apărării naţionale, a alcătuit un program de realizări menit să aducă o schimbare fundamentală privind atât situaţia cadrelor, cât şi acţiunea de înzestrare a armatei.

Prin acest program se va mări potenţialul (puterea) armatei atât în calitate cât şi în mijloace moto-mecanizate.

Conducerea Marelui Stat Major, prin dl general inspector Sichitiu, a prezentat două proecte de o importanţă capitală pentru armată:

Primul proect se referă la organizarea armatei, bazat pe o comprimare a unităţilor pentru a se spori calitatea acelor unităţi cari vor rămâne, atât ca efective şi încadrare, cât şi ca armament şi cazare.

Se vor cere noui unităţi motorizate şi mecanizate şi se va moderniza cu totul acest sistem nou de armament.

Cel de al doilea proect se referă la problema încadrării. El se bazează pe o deblocare totală a cadrelor — supraîncărcate — faţă de legea veche a cadrelor şi cari se vor mai mări prin noul program cu privire la organizarea armatei.

Se vor stabili alte tabele a cadrelor în vederea nouei structuri a armatei şi se vor statornici avansări mult mai echitabile (potrivite).

Plecarea miniştrilor la manevre

Dl Gh. Tătărescu, preşedintele consiliului de miniştrii însoţit de dl general Ilasievici, ministrul apărării naţionale şi dl Radu Irimescu ministrul aerului şi marinei, au plecat la Oradea, de unde vor merge spre graniţa de vest a ţării pentru a inspecta fortificaţiile dela acea graniţă.

In ziua de Sâmbătă, dl prim-ministru Tătărescu va face importante declaraţii la primăria din Oradea.

Dela Oradea primul ministru va pleca în zona manevrelor regale, unde Duminecă dimineaţa va primi pe M. S. Regele şi generalul Gamelin, şeful statului major francez.

Preţul cerealelor

In diferitele porturi dunărene şi maritime, s'au cotat în ultimele zile următoarele preţuri:

Grâul de 78 kgr. la hect litru cu 1 la sută corpuri străine 54.000 lei vagonul, secara 45.000 lei, orzul 36.000 lei, ovăzul 34.500 lei, meiul 49.500 lei vagonul.

Preşedintele Statelor Unite Roosvelt

a ţinut la începutul acestei săptămâni un mare discurs la o adunare în Chicago, unde au fost de faţă mai multe zeci de mii de persoane.

Preşedintele Statelor Unite Roosvelt

Preşedintele Americei s'a declarat un sincer sprijinitor al păcii, rostind totodată cuvinte aspre contra celor ce scormonesc în Spania, cerând „punerea lor la carantină".

Tot aşa de aspre cuvinte a avut preşedintele Roosvelt şi contra Japoniei, fără a o numi, fiindcă ea a provocat un alt masacru în Extremul Orient.

Bărbatul conducător al Americei s'a arătat îngrijorat pentru viitor. El cere mai mult respect pentru tratatele de pace şi să se înceteze cu înarmările fără margini.

INFORMAŢIUNI

O PROBA DE APARARE PASIVA s'a ordonat pe teritoriul oraşului Sibiu, care va avea loc Duminecă 10 Octomvrie c. La pagina 5 a foii de azi publicăm amănunte, asupra cărora atragem atenţia cititorilor. Aceste instrucţiuni sunt aceleaşi şi pentru alte localităţi, când se organizează astfel de proble.

EXAMENELE DE BACALAUREAT. In toată ţara s'au prezentat 3573 candidaţi şi candidate şi au reuşit 1506, adecă 42 la sută. — In sesiunea din Iulie procentul celor reuşiţi a fost de 52 la sută.

BACALAUREATUL COMERCIAL. La examenul de bacalaureat comercial, sesiunea Septemvrie, din 692 candidaţi prezentaţi, au reuşit 286, adecă 44 la sută. In sesiunea din Iunie din 557 candidaţi prezentaţi, au reuşit 111, adecă 45 la sută.

EXAMENELE LA UNIVERSITATE în Bucureşti încep săptămâna viitoare, după cum urmează: la facultatea de farmacie vor ţine întreagă săptămâna; la drept, examenele de admitere, şi anuale încep la 20 Oct.; la teologie, de admitere încep la 15 Oct.; taxele se vor plăti în două rate: una la înscriere şi a doua între 1—10 Martie.

TERMENUL DE SCUTIRE a micilor comercianţi şi meseriaşi de obligaţiunea ţinerii registrelor impuse de legea timbrului, a fost prelungită până la 1 Ianuarie 1938.

REDUCEREA PREŢULUI PETROLULUI. La ministerul industriei şi comerţului se cercetează putinţa de a reduce mai simţitor preţul de vânzare a petrolului lampant (pentru lumină) şi al motorinei pentru maşinile agricole.

RESTAURANTUL ROMÂNESC DELA PRAGA a fost inaugurat la 1 Octombrie 1937, dar cu vinuri... slovace, căci cele româneşti încă nu sosise, aşa anunţă ştirile sosite dela Praga. — Frumoasă organizare!

PREŢUL BUMBACULUI E ÎN SCĂDERE de câteva luni, pe piaţa mondială. Scăderea nu e mare, dar ea merge în continuă desvoltare, deoarece e mult bumbac în ţările producătoare. La noi în ţară nu se simte o ieftinire mai pronunţată a acestei mărfi sau a mărfurilor textile. Multă vreme nu va mai putea trece, însă, — cu tot cartelul fabricilor textile — şi preţurile vor trebui să înceapă a scădea şi la noi.

BRUTARII DIN BUCUREŞTI cer urcarea preţului la pâine, motivând că şi preţul grâului s'a urcat. Ministerul de Interne a respins cererea.

O EXPOZIŢIE-TÂRG de fructe s'a ţinut în zilele trecute la Arad. Deşi în anul acesta, fructele din partea locului au fost atacate de diferite boli, totuşi la expoziţie s'au vândut aproape trei vagoane de struguri şi diferite alte fructe. Expoziţia s'a organizat din îndemnul Camerei agricole din Arad, ceeace este foarte lăudabil. Se mai plănueşte şi înfiinţarea unei societăţi pentru vânzarea fructelor.

TARGURILE AIUDULUI au fost definitiv fixate în modul următor: pentru vânzări de vite în 22 — 23 Ianuarie, 1 Martie, 5 — 6 Mai, 10 Iunie, 16 — 17 August, 13 — 14 Octomvrie; pentru mărfuri: 25 Ianuarie, 8 Mai, 19 August şi 16 Octomvrie. In fiecare săptămână, Joia, târg de vite şi mărfuri.

NOUILE TRACTOARE sosite în ţară în cursul acestei săptămâni (16 bucăţi dela firma germană Lanz), se vor împărţi centrelor agricole din judeţele Dâmboviţa, Arad, Cetatea Albă şi Hotin.

O MARE CONTRABANDĂ DE MĂTASĂ s'a descoperit la Mediaş. Până acum s'a stabilit vinovăţia şefului vămii Floru, şi a funcţionarilor Frumosu cu Berbecaru. Autorul contrabandei, un anumit Schultz, a fugit şi până acum nu i s'a dat de urmă.

CONTRAVENŢIE FISCALĂ. Direcţiunea Generală a Monopolurilor Alcoolului, prin decizia nr. 34.935 dela 16 Iulie 1937, a pedepsit, pe notarul George Dumitru din comuna Tălmaciu, jud. Sibiu, cu o amendă de 10.000 lei pentrucă în localul Primăriei a dosit patru butoaie mari de vin în cantitate de 2289 litri, cu care vin făcea comerţ clandestin fără a avea brevet sau autorizaţie dela forurile competente fiscale.

SFECLA DE ZAHĂR probabil se va scumpi. Fabricile au promis, că dacă comisia mixtă va hotărî urcarea, ele vor plăti. Agricultorii cer 7300 lei de vagon. S'a hotărît convocare comisiei.

CARTELUL FABRICILOR DE TALPĂ din ţară nu mai este în fiinţă de o lună de zile. Trei mari fabrici nu mai vreau să facă parte din cartel, care astfel se va desfiinţa, ceeace va duce desigur la ieftenirea pielei.

TIMP RĂCOROS, în parte şi ploaie s'a lăsat în multe părţi ale ţării cu începutul acestei săptămâni.

IMPORT DE CARTOFI DIN UNGARIA. Pentru îmbunătăţirea soiurilor de cartofi de masă din Ardeal, societatea agrară ardeleană a cerut Ministerului Agriculturii să-i aprobe importul din Ungaria a 40.000 kgr. (patru vagoane) cartofi de masă din soiul Gülbaba cu scutire de taxa vamală.

ATACUL DE RUGINĂ. Din informaţiile adunate la Ministerul Agriculturii, de către serviciul de protecţie al plantelor, se prevede că anul viitor culturile de cereale vor fi atacate de rugină.

LINIA FERATĂ CRASNA-HUŞI s'a inaugurat Joi 7 Octomvrie c., când a fost dată circulaţiei.

PEDEAPSA CU MOARTE a fost din nou introdusă în Grecia, dar numai contra siguranţei Statului, prin sentinţe aduse de consiliile de războiu.

400 MILIOANE LIRE ITALIENE a acordat guvernul Italiei pentru terminarea reţelei telefonice a ţării în cabluri subterane (pe sub pământ). Lucrările vor fi complect gata în 9 ani. — Telefonul prin aer nu mai este sigur în vremuri tulburi.

CANCELARUL HITLER LA ROMA. La 28 Octomvrie fasciştii italieni serbează ziua marşului asupra Romei. Anul acesta va fi o mare serbare la Roma cu prilejul acestei zile. Peste o jumătate milion de conducători ai organizaţiile fasciste vor merge în capitala Italiei. In ultimele zile s'a svonit, că la 28 Octomvrie cancelarul Hitler va vizita Roma, spre a întoarce vizita făcută de ducele Mussolini la Berlin.

NOUI VASE DE RASBOIU a lansat Anglia în zilele trecute, şi anume două submarine şi un contra-torpilor, iar peste câteva săptămâni va fi lansat un nou contra-torpilor. Alte opt contra-torpiloare sunt în construcţie. — Anglia se înarmează cu mare zor.

Răi plătitori la Foaie

Controlând registrul abonaţilor, iar am dat peste unii cari citesc dar nu plătesc, de aceea îi provocăm pe această cale să-şi achite restanţa:

Ioan Florea, Pianul de jos, jud. Alba; Gh. Banciu, Noul Român, jud. Făgăraş; Nicolae Rusu, Mândra, jud. Sibiu; Vasile Florea, Traiuş. jud. Cluj; Dumitru Teodor, Valea Mare, jud. Caraş; Vasile Simulescu, Vingard, jud. Alba; Pavel Henteş, Slimnic, jud. Sibiu. — Alţii vor mai urma, dacă nu plătesc.

Adunarea generală a şcoalei de ucenici din Sibiu

Duminică 3 Octomvrie c., la orele 11, s'a ţinut adunarea generală extra ordinară a şcolii de ucenici. Prezenţi 40—50 de patroni.

Dl **Gh. Baciu** deschide şedinţa şi dă cuvântul dlui Director al şcoalei Cosma, care arată scopul pentru care a fost convocată această adunare, care este în legătură cu taxele şcolare şi cu orele de şcoală.

D-l **I. Stanciu** întreabă: dacă aceasta este adunare de comitet sau este adunare generală şi dacă este adunare generală să se aleagă doi membri verificatori. Se aleg doi membri verificatori în persoanele dlor **P. Feldioreanu** şi **I. Stanciu.**

Dl director în continuare spune, că recunoaşte că în anul 1936—37 taxele şcolare au fost de 100 lei şi că pe exerciţiul anului bugetar 1937—38 s'a ridicat această taxă la suma de 200 lei din următoarele motive: elevii ucenici trebuie să poseadă cărţi şi rechizite de scris în valoare de 178 lei. Până în prezant şcoala noastră a primit o subvenţie dela Muuicipiul Sibiu de 70.000 lei anual, dar în bugetul pe exerciţiul 1937—38 s'a trecut o subvenţie numai de 20.000 lei, sub motiv că mai mult nu se poate da,

Dl **I. Stanciu** întreabă pe Dl Director: Din ce cauză s'a făcut o aşa de mică şi scurtă publicaţie în ziare, fără ca să fie şi patronii invitaţi şi din ce cauză s'a desfiinţat fostul comitet şcolar şi s'a înfiinţat o eforie care nu a fost propusă şi recomandată de către societăţile patronale, iar persoanele care au fost şi sunt alese în această eforie nu se interesează de şcoală, ca dovadă că nici la această adunare nu au luat parte şi chiar domnii profesori nu sunt prezenţi la această adunare.

Dl **Stanciu** a rugat apoi pe dl Director şi pe D-nii Profesori să ţină cont şi de situaţia locală, să nu confunde Sibiul cu Bucureştii, Ploeştii şi alte oraşe mari, unde sunt fabrici în care se lucrează dela ora 7 până la 15 şi după masă ucenicii sunt liberi, acolo se poate aplica programul şcolar dela 4 la 6 (16—18), dar nu la Sibiu; iar dacă sunt profesori prea mulţi din care cauză se îngreunează programul să se reducă din numărul D-lor Profesori.

Dl **Stanciu** face propunere să se amâne această adunare care nu a fost bine pregătită, pentru că nu a avut un program bine stabitit şi să se facă o publicaţie mai largă, la care să fie invitaţi ca să ia parte toţi patronii interesaţi. Adunarea a aprobat cu unamitate amânarea acestei adunări. — Dl Director încă este de acord a se amâna adunarea pentru Duminecă 10 Octombrie a. c. ora 11.

Dl **Gh. Moraru** citeşte două publicaţii din două ziare, „Dimineaţa" şi „Capitala", în care Ministerul Muncii autorizează şcoala profesională din Bucureşti, unde urmează ucenici comerciali şi alţii, ca orarul să fie dela 19—22. Noi nu avem pretenţii ca D-nii Profesori să ţină cursurile ca în Bucureşti, noi suntem mulţumiţi dacă se ţine cursurile dela 18—20. Propune ca în programul care se va întocmi pentru viitoare adunare, să se prevadă şi programul analitic.

In urma acestor discuţii s'a propus următorul program: 1) Taxele şcolare, 2) Orele de şcoală, 3) Programul analitic, 4) Eventuale. — După acestea s'a ridicat şedinţa. *Rep.*

Cadouri ceasornice, Bijuterii, Tacâmuri, Verighete, asortiment bogat. Preţurile cele mai eftine, **Emil Höchsmann** Sibiu str. Regina Maria 41

Editura şi tiparul «Tipografia Poporului»
Redactor responsabil: H. N. BRATU

Se apropie

MAREA TRAGERE FINALA

din 15 Octomvrie!

Intr'o singură zi

se distribue jucătorilor

Lei 317 MILIOANE

NU UITAȚI

REINOIȚI LOZUL

Expoziția de mobile

SIBIU, Piața Regele Ferdinand 14, Etaj I.

(Intrarea prin str. Armbruster, deasupra postăvăriei G. W. Gräf)

Expoziție permanentă de mobile

Onor. public — fără obligațiunea de a cumpăra — poate să viziteze zilnic cele mai noi modele de mobile fine ale

atelierului artistic GH. CHIRIAC

17266

Publicațiune

Comuna Vurpăr, jud. Sibiu, arendează prin licitațiune publică păşunatul de toamnă, iarnă şi primăvară pentru oi, pe 1937-1938, în ziua de 17 Octomvrie 1937, ora 2 p. m.

In caz de nereuşită a doua licitație se ține în ziua de 24 Oct. 1937, la ora 2 p. m.

Condițiunile se pot vedea la Primăria Comunală.

Vurpăr, la 4 Oct. 1937.

Primăria Comunei.

17251

De vânzare

una maşină de treerat în stare de funcțiune.

A se adresa la

Ioan Eisgedt, Netuş 93 jud. Târnava Mare.

Cinema

Thalia

prezintă o mare premieră

Cel mai bun şi atractiv film al regilor râsului

Stan şi Bran

şi TESTAMENTUL

Un spectacol unde veți râde cu lacrimi

Jurnal nou

şi complectare culturală U. F. A.

Carnete de serviciu

pentru

servitori şi servitoare

bine aranjate şi legate se află de vânzare la

Librăria «Foaia Poporului»

Sibiu, str. Regina Maria 57

Prețul 15 lei

Dr. Gross

reîntors din concediu, consultă din nou

Sibiu, strada Hecht 42, dela ora 10—12 şi 2—4.

Cetiți publicațiile din „Foaia Poporului"

Cinematograful

„Corso"

SIBIU, str. Regina Maria

prezintă pe cea mai mare tragediană

Pola Negri

binecunoscută din „Mazurca" şi „Moscova-Şhangai", în ultima mare creație a ei Madame Bovary

După cunoscutul roman a lui Gustav Flaubert

şi cel mai nou jurnal **Fox-Centuria**

17267

Publicațiune

Comuna politică Avrig dă în licitație publică, în ziua de 19 Octomvrie a. c. ora 10, la administrația de constatare Sibiu, birtul comunal cu toate dependințele şi încă un debit de beuturi. Condițiunile de licitație se pot vedea la primăria com. Avrig, la 28 Sept. 1937.

Primăria comunei

Domnişoară

cu 2 clase de liceu poate învăța dentistica. A se adresa la **E. Dieker**, Sibiu, Str. Tribunei 17. 17259

No. 1926 port. 1936 17626

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. 15702/1935 şi Nr. G. II. 10125/1936 a Judecătoriei Mixte Sibiu în favorul reclamantului Ioan B. Boiu reprez. prin advocatul Dr. Ioan Dordea contra . . . . . loc. în Sura-Mare pentru încassarea creanței de 1450 Lei şi accesorii, se fixează termen de licitație pe

18 Octombrie 1937, ora 17 d. m.

la fața locului în comuna Sura-Mare sub Nr. 270, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: o vacă şi o viţea şi maşină de cusut „Singer" în valoare de 4000 Lei. In caz de nevoie şi sub prețul de estimare.

Pretenziunea, care e de încassat, face 1450 Lei capital, dobânzile, legale socotind din 15 Septembrie 1934, iar spesele până acum stabilite de 1658 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost sechestrate şi de alții şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată şi în favorul acestora în sensul art, XLI: 1908, § 20.

Sibiu, la 28 Septembrie 1937.

Portărel, **Kalman**

Nr. 6139 port. 1930 17263

Publicațiune de Licitație

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. 7718/1930 şi Nr. G. II. 11702/1937 a Judecătoriei Mixte Sibiu în favorul reclamantului Dr. Ioan Dordea advocat loc. în Sibiu contra . . . . . loc. în Sibiu pentru încassarea creanței de 2535 Lei şi accesorii, se fixează termen de licitație pe

18 Octombrie 1937, ora 10 a. m.

la fața locului în orașul Sibiu str. Guşteriței Nr. 41, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: divan, scaun, oglindă, tablouri, coliviuri, perini, cățea galben Radller şi câine (fifi) Radller în valoare de 4050 Lei. In caz de nevoie şi sub prețul de estimare.

Pretenziunea, care e de incassat, face 2535 Lei capital dobânzile legale socotind din 31 Decembrie 1929, iar spesele până acum stabilite de 1541 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost sechestrate şi de alții şi aceştia şi-ar fi câştigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată şi în favorul acestora în senzul art. XLI. 1908 § 20.

Sibiu, la 28 Septembrie 1937.

Portărel, **Kalman**

Prețurile pieței Sibiu

la 5 Octomvrie 1937

Calitatea mărfei		Dela Lei	Dela b.	Până la Lei	Până la b.	Calitatea mărfei		Dela Lei	Dela B.	până la Lei	până la B.
1 hl	Grâu	335	—	400	—	litrul	Lapte de vacă dus acasă				
„	Secară	250	—	300	—	„	Lapte de bivolă (piață)	5	—	5	—
„	Orz	280	—	300	—	„	Lapte de bivolă dus acasă	6	—	6	—
„	Ovăz	140	—	180	—	„	Smântână	32	—	35	—
„	Porumb	250	—	300	—	„	Lapte covăsit	7	—	8	—
„	Fasole	500	—	575	—	Stj.	Lemne de ars	—	—	—	—
„	Mazăre					„	Fag	—	—	—	—
„	Cartofi	60	—	90	—	„	Stejar	—	—	—	—
„	Cartofi spitsmeiss	125	—	150	—	„	Mestecate	—	—	—	—
kgr.	Morcovi galbeni	1	—	2	—	100 k.	Fân	100	—	130	—
„	Pătrânjel	1	—	2	—	„	Lucernă	130	—	160	—
„	Ceapă	1	—	1	50	„	Trifoi	130	—	160	—
buc.	Țelină	1	—	3	—	„	Otavă	130	—	140	—
„	Lămâie	4	—	6	—	„	Paie	55	—	60	—
1kgr.	Ceapă	5	—	7	—	„	Napi de nutreț	35		38	
kgr.	Usturoi		—		—	„	Bostani				
kgr.	Varză	2	—	2	50	1 buc	Gâscă	60	—	80	—
„	Mere	4	—	12	—	„	Gâscă grasă				
„	Pere	8	—	18	—	„	Rață	35	—	40	—
„	Nuci	14	—	18	—	„	Curcan				
„	Struguri	5	—	12	—	per.	Pui	35	—	60	—
„	Lapte de vacă în piață	3	—	3	—	1 buc.	Ou	1	80	2	—
litrul	Lapte de vacă dus acasă	4	—	4	—	„	Găină	45	—	65	—

Cereți

CATALOGUL NOU

EXPEDIȚIA DE TOAMNA

a început.

Ambrosi, Fischer & Co.

Aiud, Jud. Alba

Cumpăr imediat cu bani gata

GARNITURI DE TREERAT

cu motoare sau tractoare

batoze simple cu latimea tobei dela 720—1000 m/m, tot felul de motoare de 6 — 60 PS, stabile sau montate pe cărucior.

Adresați-vă imediat firmei

HANS DROTLEFF

SIBIU, Calea Oct. Goga No. 41

Nouile premii ale revistei „Pentru Dv. Doamnă"

pe care cu mari sacrificii le oferă tuturor abonatelor absolut gratuit

întrec cu mult cele de până acum

Revista **„Pentru Dv. Doamnă"** a câştigat toate simpatiile celor ce au citit-o, devenind cea mai bună şi sinceră prietenă a casei.

După ultimile daruri: feţe de masă şi covoraş, direcțiunea revistei oferă

nu mai puțin de trei premii la un loc:

1. Un splendid milieu din olandină fină artistic desenat, început şi cu tot materialul necesar pentru a fi terminat.
2. O garnitură de cafea neagră pictată cu aceleaşi motive şi m ieul.
3. lea şi cel mai senzațional, o poliță de asigurare de 10.000 lei dela Soc. de Asig. „Generala". Această poliță va participa de la început la tragerea la sorți lunar, aşa încât abonați au şansa de a câştiga până la suma de 10.000 lei.

Cereți chiar astăzi gratuit un număr de probă cu prospectele dela administrația revistei „Pentru Dv. Doamnă" Bucureşti, Calea Victoriei 17.

Inceperea manevrelor regale

Duminică 10 Octomvrie încep manevrele regale în regiunea Sibiului

In ziua de 5 Octomvrie c., d-nii general Motaş, inspector general de armată şi directorul superior al manevrelor regale împreună cu general Al. Tătărescu, şeful de stat major al manevrelor, au sosit cu avionul pe câmpul

General Ilasievici
ministrul apărării naţionale

dela Şura Mică, lângă Sibiu, în zona manevrelor, cari se încep Duminică dimineaţa 10 Octomvrie.

Comandanţii celor două armate, d-nii general P. Dumitrescu şi Ciupercă sunt deja de

General Al. Tătărescu
şeful de Stat Major al manevrelor

mai înainte în zona de manevre. Trupele şi-au ocupat poziţiile indicate.

Un mare număr de avioane îşi fac ultimele pregătiri. La aceste manevre, avioanele vor lua parte în formaţiuni de luptă. Se va experimenta deasemenea întreg armamentul primit în ultimele luni.

La manevre iau parte, în frunte cu M. S. Regele Carol, dl general Gamelin, şeful Marelui Stat Major francez, prinţul Hohenzollern, ataşaţi militari, ministri etc.

General Inspector Motaş
Directorul superior al manevrelor

General P. Dumitrescu
comandant de armată

General Ciupercă
comandant de armată

O probă de apărare anti-aeriană la Sibiu

în ziua de Duminecă 10 Octomvrie 1937

Probabil din prilejul manevrelor, cari încep la 10 Oct., în oraşul nostru se organizează şi se va desfăşura un exerciţiu de apărare anti-aeriană.

Spre acest scop, primăria Municipiului Sibiu a dat mai multe ordonanţe, din cari publicăm următoarele amănunte:

Organizarea de apărare

Art. 1. Toate formaţiunile de apărare pasivă din Municipiul Sibiu, se consideră mobilizate pe ziua de 10 Octomvrie 1937, ora 1 noaptea, iar persoanele din A. P. cari au primit ordine de chemare individuale cu data indicată în ordin.

Art. 2. Toate întreprinderile Industriale de pe raza Municipiului Sibiu vor lua măsurile cari li s'au comunicat prin adresă specială.

Art. 3. Populaţia civilă se va comporta în toate ocaziile executării de exerciţii de apărare pasivă, conform instrucţiunilor speciale. Deasemenea va executa cu cea mai mare precizie orice dispoziţie sau măsură luată de cei în drept.

Art. 4. Prin zona de exerciţiu este cu desăvârşire interzis staţionarea sau trecerea persoanelor cari nu fac parte din Direcţiunea Exerciţiului sau personalul de aplicare a măsurilor Apărării pasive. Atât membrii Direcţiunei cât şi personalul executoriu, vor purta pe tot timpul exerciţiului brasiere la braţul stâng şi anume:

1. *Membrii Direcţiunei* brasieră de culoare galbenă cu o literă „D" imprimată.

2. *Personalul executoriu:*

a) Poliţie, brasieră de culoare roşie cu litera «P».

b) Serv. adăposturi, brasieră de culoare albastră cu litera «Ad.».

c) Personalul Sanitar, brasieră albă cu cruce roşie.

Personalul civil din formaţiunile de A. P. va avea fiecare carnet cu fotografie eliberat de serviciul A. P. al Municipiului Sibiu.

Art. 5. Orice îndrumare dată de organele de aplicare şi control, cu privire la apărarea pasivă se va executa imediat.

Contravenienţii la prezenta ordonanţă se vor pedepsi conform prevederilor Codului Penal «Regele Carol II» şi Legi speciale în care se încadrează fapta săvârşită.

Instrucţiuni speciale

pentru măsurile de executat în decursul exerciţiului de Apărare Pasivă.

1. Când se dă semnalul de alarmă (3 sunete lungi de sirenă s'au clopot, repetate la intervale scurte) toate persoanele cari n'au o însărcinare specială în cadrul exerciţiului şi se află circulând pe străzi, va căuta cel mai apropiat adăpost, sau prin curţile caselor, viaducte etc., unde va intra şi se va adăpost până la încetarea alarmei.

2. Orice persoană particulară care după darea alarmei se va mai găsi pe stradă va fi stropit cu făină, considerându-se astfel gazată şi va fi transportată la Postul de desinfectare.

3. Toate robinetele de apă, gaz, etc. se vor închide cu îngrijire în toate camerele unde există asemenea instalaţii.

4. Toate magaziile (prăvăliile) vor fi închise şi obloanele trase atât la intrări cât şi la vitrine, se vor deschide numai după încetarea alarmei.

5. Circulaţia va fi complect sistată. Tramvaele vor înceta de a mai circula, călătorii şi conductorii vor coborâ şi se vor adăposti prin curţile caselor până la încetarea alarmei, când se va relua circulaţia.

6. In timpul exerciţiului nu se va încuia nici o poartă, pentruca lumea care circulă pe străzi să se poată adăposti.

7. Geamurile dela clădiri vor fi închise, n'are voie să stea nimeni la geam sau fereastră.

8. La exerciţii de noapte când la alarmă se sting şi luminile, este strict interzis a se ilumina interiorul clădirilor particulare sau curţilor. Spitalele şi sanatoriile unde se va ivi nevoia de iluminat, geamurile încăperilor iluminate, vor fi prevăzute cu perdele negre cari să împiedice complect pătrunderea în afară nici a celei mai mici dâre de lumină. Deasemenea este interzisă utilizarea farurilor la vehicole publice sau particulare în tot timpul cât durează atacul.

Vehicolele cari circulă în interesul A. P. vor avea geamurile laternelor lipite cu hârtie albastră şi prevăzute cu un dispozitiv schimbător, care să nu lase să treacă decât razele albe orizontale. Viteza de circulaţie va fi redusă la 12 km. pe oră pentru automobile.

9. Toate vehicolele, atât cu tracţiune animală cât şi motrică, se vor evacua imediat la darea alarmei, din zona de exerciţiu şi anume pe alee sub arbori sau la periferie pe străzi laterale unde nu sunt întreprinderi industriale.

10. Semnalul de încetarea alarmei se va da prin 3 sunete scurte emise la mici intervale, timp de 5 minute, după care se va relua circulaţia normală.

„Foaia Poporului"

se trimite gratuit, un număr de probă, la toţi cari ne cer pe o simplă cartă postală. Recomandaţi această gazetă cunoscuţilor D-voastră.

Cum trăesc „copiii plugului“ în satele de pe Valea Hârtibaciului

— Insemnări în carnetul unui trecător —

De când nu am mai pus talpa picioarelor pe pământul «Văii Hârtibaciului», a trecut multă vreme. Eu am îmbătrânit şi au îmbătrânit şi o bună parte dintre purtătorii plugului din satele; care compun regiunea de Miază-noapte-Răsărit a celui mai fruntaş judeţ ardelean. Poate m'aşi fi coborât mai adesea ori în mijlocul ţăranilor din aceste locuri, să stau cu ei de vorbă, să le aflu nevoile, pentruca, prin mijlocirea neastâmpăratului meu condeiu, să le fac cunoscut stăpânirei dela comună, judeţ şi ţară. O seamă de piedici mi s'au pus peste calea vrerilor mele. In primul rând lipsa unor mijloace de drum mai practicabile şi mai rapide. Ori acestea lipsesc în întregime pe întregul cuprins al regiunei din «Valea Hârtibaciului».

Mi-aduc aminte şi simt şi acum par'că osteneala care a muiat mădularele mele acum sunt câţiva ani, când am descins pentru prima dată pe Valea Hârtibaciului să văd pentru care anume pricină stăpânirea a «poruncit» să se desfiinţeze judecătoria dela Nocrich, cea mai veche din Ardeal. Ori decâte ori mi se da o însărcinare — de-ale noastre gazetăreşti — să plec pe Valea Hârtibaciului, să văd la faţa locului oarecari pricini care nemulţumeau obştea, — sincer vă mărturisesc, iubiţi cititori, mă apucau toate frigurile, mai ales când îmi dădeam seama de ce va să zică să pătrunzi până în măduva Văii Hârtibaciului pe mizerabilile drumuri şi căi ferate de azi.

Nu odată mi-am făcut «coada colac» pentru a împinge pe un alt coleg şi tovarăş de suferinţă în linia de foc; fapta mea poate fi «biciuluită» drept păcat, dar cel de Sus mă va ierta ştiind, că n'am făcut-o cu gând rău.

O a doua expediţie pe Valea Hârtibaciului

Soartea şi obligaţiunea profesională m'a silit să întreprind zilele acestea o nouă expediţie pe Valea Hârtibaciului. Ţăranii veniţi din aceeastă parte a judeţului să-şi desfacă rodul recoltei din anul 1907 pe piaţa Sibiului — unii din ei cunoscându-mă mi-au adus la cunoştiinţă o seamă de necazuri şi neajunsuri care frământă obştea satelor acum în pragul sezonului de iarnă. Incredinţat că mi s'a spus adevărul, m'am hotărât să mă duc în satele lor, pentru a vedea acest adevăr în toată lumina lui.

Drumul dela Sibiu până la Nocrich — localitate situată în mijlocul regiunei — l-am făcut cu «trenul», dacă se mai poate numi aşa acel «car de foc», combinat cu vagoane de călători şi mărfuri, care merge cu viteza unei căruţe trase de o gloabă. Aşa se explică pricina, că distanţa de abea 25 km. dela Sibiu la Nocrich o străbaţi în nici mai mult nici mai puţin de 3—4 ore.

Puteam face «rămăşag» cu oricine, că dacă o luam „la frai-talpă“, peste ponoarele acestei vetre, ajungeam la Nocrich cu câteva minute înaintea „hodoroagei“, care face mai multă gălăgie decât treabă. Când m'am văzut coborît în gara Nocrichului, am dat drumul unui oftat, care putea fi luat chiar drept o înjurătură românească, spusă aşa în gând, la adresa celor dela conducerea căilor ferate, ai căror ochi şi urechi par a fi astupate de-abinelea.

Prima veste...

Făcându-mi semnul sfintei Cruci — bucuros că am ajuns în pace pe meleagurile ţarinei aruncată la spatele judeţului — am luat-o spre satul cu pricina. Alături de mine mergea în aceiaşi direcţie, pe marginea cealaltă a drumului, care ducea dela gară spre sat, un ţăran mai vrâstnic, a cărui înfăţişare — de om înstărit şi cu ceva «glagorie» în cap — m'a îndemnat să intru în vorbă:

— Ce mai e nou pela d-voastră, uncheaşule; ce lucraţi; cum o mai înodaţi depe o zi pe alta?.. am început să dau drumul mugurilor prevestitori de o caldă prietenie cu ţăranul Român...

Dupăce m'a măsurat — aşa în fugă — din tălpi până în creştet, omul meu s'a apropiat cu zâmbet sfiicios:

— Par'că v'aşi cunoaşte!.,

— Şi eu!..

In sfârşit după ce ne-am rememorat amintirile — şi unul şi celălalt — ne-am descoperit vechea prietenie. Eram deci în largul nostru să vorbim deschis — adică dela gând la gând şi dela inimă la inimă.

Şi a început românul meu să-mi povestească de-ale lor necazuri şi prigoane, pe care le-au îndurat dela naştere şi până în acele ceasuri ale întâlnirei noastre:

— «Au început să ne „izicuţească“ perceptorii... nici n'am strâns în hambare rodul câmpului — şi au şi dat alarma pentru încasarea impozitelor. N'ar strica să vă abateţi pela percepţie şi primărie să vedeţi ce magazine de bucate ne-au făcut stăpânirea de azi. Indată ce strângem recoltă, vin perceptorii, ne strâng prisosul şi-l depozitează în magazinele statului, care s'au înfiinţat pe lângă fiecare percepţie şi primărie. E mai şoadă treaba ca în timpul ocupaţiei germane. Atunci ştiam că ni se ia prisosul pentru nişte amărîte cătane flămânde... dar azi, drept să vă spun, nu mai ştiu pe cine să mai săturăm».

Iar mai departe, îmi povesteşte insoţitorul meu: — «Eu, de-o pildă, mai aveam de plătit «în dare» vreo 280 lei... şi ma'ş fi scăpat pe anul acesta de Stat şi Comună. Imi sta în gând să mă achit pela sfârşitul lui Octombrie, când plecam cu un car de grâu şi cartofi să i vând la Sibiu. Ei, ce credeţi că mi-au dat răgăz? Câtuşi de puţin! Mi-au luat de sus vre'o 3 saci de cartofi şi unul de grâu şi hai cu ei la magaziea percepţiei..., par'că ar sta guvernul în loc de cele 280 lei ai mei. *Şi zău, să mă credeţi pe suflet, că i-aş fi putut plăti, dacă între timp nu s'ar fi început şcoala. Tot ce am agonisit în timpul verii, a trebuit să plătesc pentru taxele şi cărţile băiatului pe care l-am dus la învăţătură în Sibiu.* Uite, chiar acum mă reîntorc dela el... A trebuit să mai duc 2500 lei... altcum mi-l trimetea acasă».

Cu această destăinuire am ajuns în dreptul porţii dela ograda ţăranului. M'a invitat să-i fac cinstea a lua amiaza împreună... I-am mulţumit pentru bunăvoinţă şi m'am despărţit de el cu promisiunea, că la prima ocazie îl voiu vizita.

De vorbă cu ţăranii satelor

Dela poarta însoţitorului meu am mai făcut câţiva paşi până să ajung în dreptul bisericii. Tocmai ieşeau credincioşii dela inchinare. Câteva pâlcuri de ţărani îmbrăcaţi în haine de prasnic s'au oprit să pună în discuţie mersul treburilor obşteşti din sate, judeţ şi ţară.

Şi cum scopul vizitei mele pe aceste locuri era tocmai acela, ca să stau de vorbă cu «stâlpii satelor», pentru a vedea nevoile care îi frământă, mi-am prins vorbă şi am intrat în cercul lor.

Dintr'o parte şi dintr'alta auzeam întrebări nedumirite: — «O fi vre'nul dela partid»! — «Te pomeneşti, că se va schimba guvernul! — «O fi venit să ne spună... «că acum de bună seamă ne fac şi nouă drumuri»!...

Dupăce le-am spus, că n'am venit în numele nici unui partid şi că n'am nici un gând de specula — decât doar acel gând pe care îl urmăreşte «Foaia Poporului» «*ridicarea satelor şi a ţăranilor noştri*»... — mi-am deschis un loc de încredere în sufletul lor şi am început să vorbim aşa deschis, cum am vorbit cu primul întâlnit la descrierea mea în sat...

„Ne lipsesc plumânii“...

Am stat, astfel de vorbă, cu «stâlpii satului» mai bine de o oră, în care timp mi-au destăinuit o seamă de lucruri, pe cât de adevărate, pe atât de vrednice de a fi puse la sufletul stăpânirei.

«Văii Hârtibaciului» îi lipsesc în întregime căile de comunicaţie: o cale ferată cu o putere de încărcare mai mare, cu garnitură mai de dai doamne, care să străbată distanţa dela Sibiu până la punctele de oprire cu mai multă repeziciune, pentru a nu sili călătorul să piardă o zi, mergând şi venind cu trenul.

Cu un cuvânt, «Văii Hârtibaciului» *îi lipsesc plămânii!*» — ca să ne rostim cu vorba unui «stâlp al satului», care în 2 cuvinte ne-a tălmăcit întreagă jalba.

Am aflat că din lipsa unor mijloace de comunicaţie bună, agricultorii harnici din această regiune nu pot să-şi valorifice îndeajuns produsele lor agricole. Piaţa Sibiului e departe şi în condiţiile de transport de azi, agricultorii se văd siliţi să piardă câte 3 zile pe săptămână, ori decâte ori vin să şi vândă produsele pe piaţa Sibiului.

Stăpânirea de azi — se presupune dintr'o simplă răzbunare politică — n'a adus nici o îmbunătăţire în această direcţie. In timp ce în alte părţi ale judeţului s'au făcut drumuri, s'au înfiinţat cooperative şi alte fapte menite să desmorţească viaţa economică a satelor — pentru ţăranii depe Valea Hârtibaciului nu s'a făcut nimic, dar absolut nimic, decât li-s'au stors impozitele cu nemiluita.

E necesar, deci, ca să se ctitoreze cât mai neîntârziat câteva cooperative pentru valorificarea produselor agricole — astfel ca ţăranii să fie puşi la adăpost de orice prigoană din partea agenţilor fiscali. Căci trebue reţinut:

Pe Valea Hârtibaciului avem cele mai harnice sate unde agricultura — lucrarea pământului, creşterea vitelor, cultura cartofului etc — se practică pe o scară întinsă — fără randamentul echitabil în raport cu capitolul de muncă.

Cărturarii satelor, conducătorii politici ai judeţului şi comunelor trebue să se gândească în mod serios la găsirea mijloacelor, prin care să se asigure o viaţă mai puţin povarnică pentru neosteniţii viermi ai pământului, care strigă să se audă până sus, sus de tot:

— «*Ne lipsesc plămânii; ne trebue aer; ajutor că ne înăbuşim*»!

Nic. Obeadă

Pentru Dv. Doamnă

A apărut numărul pe Septembrie al excelentei reviste familiare de modă şi lucru de mână, sub direcţia D-nei Raicoviceanu-Fulmen.

Şi acest număr se prezintă într'o formă admirabilă, cuprinzând ultimele modele de lucru de mână, rochi, lingerie, reţete încercate de bucătărie, reţete cosmetice, rubrica medicală precum şi tot ce poate interesa şi atrage o femee modernă. In afară de aceasta revista mai cuprinde şi patru suplimente, un supliment literar cu roman. schiţe, nuvele, pagina humorului etc. Un supliment special pentru copii şi tineret, o foaie de tipar cu explicaţia modelelor din corpul revistei, iar pentru iubitorii de muzică s'a tipărit cel mai nou tango de Dendrino „Două berze 'ntr'un picior“.

Administraţia revistei. Bucureşti, Cal. Victoriei 17

Plătiţi-vă abonamentul!

E chestie de onoare plata unei gazete pe care o primeşti regulat.